

ERASMUS+ JEAN MONNET · ЦИКЛ ЛЕКЦІЙ

«Формування стратегії розвитку особистості в цифровому освітньому просторі:
Україна-ЄС»

№ 101127592 — FPDSDESUEU — ERASMUS-JMO-2023-HEI-TCH-RSCH

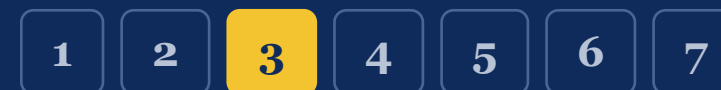
Тема 3

Профіль професійної кар'єри: досвід ЄС та особливості впровадження в Україні

[Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»] · 2026

Лекція 3 з 7

План лекції

- 1** Європейські стандарти та інструменти формування профілю професійної кар'єри

- 2** Імплементація європейського досвіду в Україні: нормативне поле та цифрові рішення

- 3** Особливості побудови та адаптації профілю кар'єри для різних вікових груп в Україні

- II** Завдання до теми 3: мапування навичок ESCO · профілі вікових груп · симулятор Дія.Освіта

01

ПИТАННЯ 1 3 3

Європейські стандарти та інструменти формування профілю професійної кар'єри

Skills-first hiring

Не лише спеціальність у дипломі, а й набір базових компетентностей, які дозволяють гнучко змінювати сферу діяльності протягом усього життя.

Більшість ЗВО та роботодавців переходять до концепції **skills-first hiring**.

Необхідні навички змінюються через **розвиток ШІ, роботизацію** процесів та навіть вихід деяких професій з ринку праці.

За Світовим економічним форумом, до 2030 року **аналітичне мислення, креативність і гнучкість** залишатимуться серед найважливіших навичок.

Топ-9 основних навичок у 2025 році

Світовий економічний форум, Future of Jobs Report 2025

1 Аналітичне мислення

2 Гнучкість і стійкість

3 Лідерство та соціальний вплив

4 Креативне мислення

5 Мотивація та самоусвідомлення

6 Технологічна грамотність

7 Емпатія та активне слухання

8 Цікавість і здатність до навчання протягом життя

9 Управління талантами

Платформа ESCO

ESCO

European Skills,
Competences, Qualifications
and Occupations

3 000+

професій

13 000+

навичок

Багатомовна класифікація ЄС, яка дає змогу точніше сформувати **профіль посади** та визначити **недостатні компетенції (skill gaps)**.

Рис. 3.2 – напрями класифікації ESCO:

Професії

Навички

Кваліфікація

esco.ec.europa.eu/uk

Опис посади менеджера в ESCO

Приклад: професія «Менеджер»

Обравши вимоги до професії, отримуємо **повний опис** професії, посади, навичок та компетенцій, які мають бути у пошукача.

- ✓ Опис професії та посади
- ✓ Перелік необхідних навичок
- ✓ Компетенції кандидата

Цифровий профіль, дипломи та прозорість оплати

Для пошукача

Europass Profile Generator

Допомагає створити **цифровий профіль кар'єри**, заповнити паспорт навичок (Skills Log) та згенерувати резюме відповідно до вимог ЄС.

europass.europa.eu

Для визнання

Digital Credentials Europe (EDCI)

Системне рішення ЄС для видачі **захищених цифрових атрибутів та дипломів**, які автоматично верифікуються роботодавцями по всьому Євросоюзу.

europass.europa.eu

Для роботодавця

Директива ЄС 2023/970 про прозорість оплати праці

- ✓ Профілі посад на основі об'єктивних, гендерно-нейтральних критеріїв
- ✓ Заборона запитувати про попередню зарплату на співбесідах
- ✓ Гарантована відкритість окладів

eur-lex.europa.eu

02

ПИТАННЯ 2 3 3

Імплементація європейського досвіду в Україні: нормативне поле та цифрові рішення

Нормативне забезпечення профілю кар'єри

Закон

Закон України «Про освіту»

Визначає засади функціонування системи освіти, професійного розвитку та відповідності освітніх результатів вимогам суспільства і ринку праці.

Важливі положення щодо:

Національного агентства кваліфікацій (НАК)

професійної орієнтації

визнання результатів навчання

формування компетентностей

Постанова КМУ

Постанова КМУ від 31.05.2017 № 373

Порядок розроблення, введення в дію та перегляду **професійних стандартів**, які визначають професійні функції, компетентності та результати діяльності для конкретної роботи.

Професійний стандарт = «карта професії»

Реєстр кваліфікацій НАК та ESCO

ЄС

ESCO

Загальноєвропейська **багатомовна класифікація** професій, навичок і компетентностей.

функціональний
зв'язок

Україна

Реєстр кваліфікацій НАК

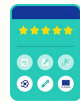
Інформація про **професійні стандарти та кваліфікації**; має інше нормативне та інституційне призначення.

⌘ Реєстр кваліфікацій НАК **не є повним прямим аналогом ESCO**. Проте обидві системи можуть бути функціонально пов'язані через використання **єдиної термінології** професій, кваліфікацій і компетентностей.

Українські платформи для профілювання кар'єри

Сучасний профіль кар'єри доцільно формувати на основі **комплексного набору** компетентностей, навичок, кваліфікацій, професійного досвіду та кар'єрних цілей.

Дія.Освіта

Освітні та профорієнтаційні можливості

- ✓ Профорієнтаційне тестування
- ✓ Ознайомлення з різними професіями
- ✓ Симулятори професій
- ✓ Освітні серіали та мікрокурси

osvita.diia.gov.ua

Державна служба зайнятості

Платформа професійної орієнтації

Комплексна профорієнтаційна діагностика, що дозволяє оцінити:

професійні інтереси

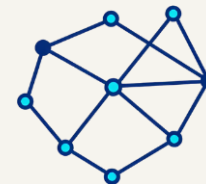
особистісні характеристики

мотивацію

рівень soft skills

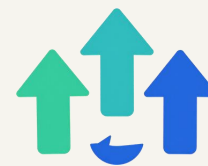
схильність до підприємництва

profi.dcz.gov.ua

Модель формування профілю професійної кар'єри

1	Персональний блок	першочергове визначення інтересів, професійних цінностей, мотивації та майбутніх кар'єрних орієнтацій
2	Освітній блок	рівень освіти, спеціальність, визначення необхідних освітніх програм, додаткових курсів, сертифікатів
3	Компетентнісний блок	оцінка наявних професійних, цифрових, мовних, комунікаційних, управлінських та інших компетентностей, а також тих, які необхідно здобути для бажаного job offer
4	Професійний блок	аналіз досвіду роботи, професійних функцій, реалізованих проєктів, досягнень
5	Кар'єрний блок	візія щодо бажаної професії, кар'єрних цілей, перспективних напрямів росту/розвитку
6	Розвитку блок	визначення дефіциту компетентностей та рекомендації щодо подальшого навчання
7	Аналітичний блок	заключний блок: порівняння наявних компетентностей із вимогами професійних стандартів та потребами ринку праці

Цифровий профіль як «навігатор кар'єри»

1

Де я зараз?

оцінка наявних
компетентностей та досвіду

2

Куди я хочу рухатися?

визначення професійної та
кар'єрної мети

3

Чого мені не вистачає?

виявлення дефіциту
компетентностей

4

Як мені цього досягти?

формування індивідуальної
освітньо-професійної
траєкторії

Імплементація європейського досвіду — **не механічне копіювання ESCO**, а формування сумісної національної системи, де профіль базується на компетентностях і навичках та використовується для профорієнтації, освіти, працевлаштування і безперервного розвитку.

03

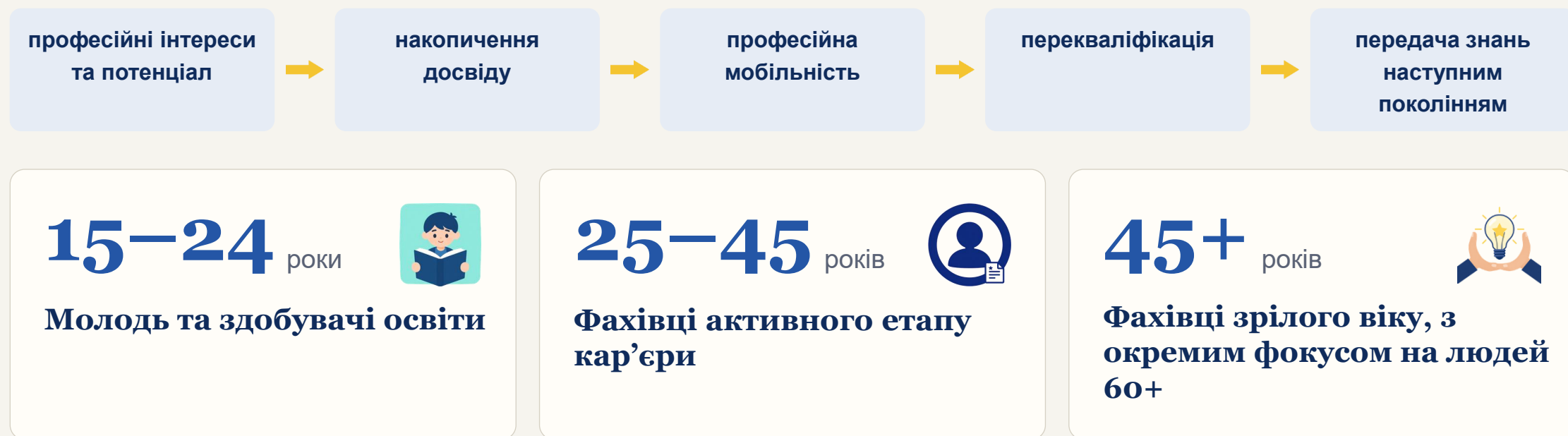
ПИТАННЯ 3 З 3

Особливості побудови та адаптації профілю кар'єри для різних вікових груп в Україні

Профіль кар'єри як динамічний інструмент

Профіль — динамічна система, що трансформується протягом життя:

Вікові межі умовні: професійний розвиток залежить також від освіти, попереднього досвіду, життєвих обставин, стану ринку праці та індивідуальних цілей.

Профіль кар'єри: 15–24 роки

15–24 роки

Молодь та здобувачі освіти · початковий етап самовизначення

Профіль будується не навколо «кількості років стажу», а навколо потенціалу, компетентностей та інтересів.

Youth Guarantee (ЄС)

Якісна пропозиція щодо працевлаштування, освіти, професійної підготовки або стажування. В Україні: раннє виявлення інтересів, індивідуальне консультування, персональна освітньо-професійна траєкторія.

Основні компоненти профілю:

професійні інтереси та схильності

рівень освіти та спеціальність

цифрові компетентності

іноземна мова

soft skills

волонтерські та громадські проєкти

академічні та позаакадемічні досягнення

стажування і практика

міжнародні програми та мобільність

сертифікати неформального навчання

бажані напрями кар'єри

☆ Портфоліо компетентностей

Компенсує відсутність значного трудового досвіду: волонтерський проєкт свідчить про командну роботу, лідерство, комунікаційні та організаційні здібності.

Профіль кар'єри: 25–45 років

25–45 років

Фахівці активного етапу кар'єри

Профіль орієнтований не лише на минулий досвід, а й на професійну мобільність та потенціал переходу до нових видів діяльності.

Основні компоненти профілю:

професійна освіта

попередній досвід роботи

професійні обов'язки

soft skills

hard skills

цифрові компетентності

управлінські та комунікаційні навички

досвід реалізації проєктів

іноземна мова

професійні досягнення

потенціал до перекваліфікації

бажаний напрям кар'єрного переходу

Функція: професійний навігатор

Допомагає визначити можливі напрями подальшого розвитку та сформулювати конкретний маршрут переходу до нової професії.

Профіль кар'єри: 45+ років

45+ років

Фахівці зрілого віку

Принцип: збереження накопиченого досвіду з постійним оновленням компетентностей, зокрема цифрової адаптації.

Професійний капітал: експертні знання, управлінський досвід, професійні зв'язки, розуміння галузі, здатність приймати складні рішення. Ризик — невідповідність частини навичок сучасним вимогам.

Основні компоненти профілю:

тривалий професійний досвід

ключові досягнення

експертні компетентності

управлінський досвід

професійні зв'язки

цифрові навички

готовність до перекваліфікації

досвід наставництва

передача знань молодшим

потреба в подальшому навчанні

Функція: «капіталізація досвіду»

Перетворити накопичені знання на конкурентну перевагу та одночасно забезпечити адаптацію до цифрових змін.

Срібна економіка, ейджизм і наставництво

Silver Economy («срібна економіка»)

Старіння населення — не лише соціальний виклик, а й фактор нових економічних можливостей. Працівник старшого віку — носій значного людського, професійного та інституційного капіталу.

Протидія ейджизму

Боротьба з віковою дискримінацією: профіль акцентує увагу не на віці, а на **актуальних компетентностях**, досвіді та здатності виконувати професійні завдання.

«Наставник – цифровий партнер»

Старший працівник передає галузеві та професійні знання.

Молодший допомагає опановувати нові цифрові інструменти.

Профіль кар'єри за віковими групами

Вікова група	Основний кар'єрний виклик	Основний акцент профілю	Ключові інструменти	Очікуваний результат
15–24 роки	Професійне самовизначення та відсутність досвіду	Потенціал, інтереси, soft skills, освіта, волонтерство	Дія.Освіта, Europass, профорієнтація, дуальна освіта, стажування	Перша професія та перший досвід
25–45 років	Кар'єрний розвиток, перекваліфікація, професійна мобільність	Досвід, компетентності, цифрові навички, career transition	Ваучери, мікрокваліфікації, перекваліфікація, гранти	Професійне зростання або успішний кар'єрний перехід
Ветерани	Реінтеграція та конвертація військового досвіду	Трансфер військових компетентностей у цивільні професії	Кар'єрне консультування, визнання компетентностей, навчання	Цивільне працевлаштування або підприємництво

Профіль кар'єри за віковими групами

Вікова група	Основний кар'єрний виклик	Основний акцент профілю	Ключові інструменти	Очікуваний результат
45+ років	Цифрова адаптація та протидія ейджизму	Професійний досвід + цифрові компетентності	Lifelong learning, цифрове навчання, мікрокваліфікації	Збереження зайнятості та професійної конкурентоспроможності
60+ років	Продовження професійної активності та передача досвіду	Експертність, наставництво, досвід	Гнучка зайнятість, наставництво, цифрова грамотність	Активне довголіття та передача професійного капіталу

Віково-адаптивна модель передбачає **зміну основного акценту профілю** протягом професійного життя.

Віково-адаптивна модель профілю кар'єри

Чотири групи навколо єдиного цифрового профілю, інтегрованого з національними та європейськими платформами.

Згенеровано за допомогою ChatGPT

Lifelong Career Profile

Оптимальною для України є модель «**Lifelong Career Profile**» — профіль, що супроводжує людину на всіх етапах професійного шляху.

Такий профіль може стати основою для:

1

персоналізоване
кар'єрне
консультування

2

індивідуальна
освітня траєкторія

3

професійна
перепідготовка

4

визнання
неформальних
компетентностей

5

узгодження
пропозиції робочої
сили з потребами
ринку праці

Завдання до теми 3

1

Мапування навичок за
стандартом ESCO

2

Кар'єрний профіль різних
вікових груп

3

Симулятор кар'єрного треку на
Дія.Освіта

Мапування навичок за стандартом ESCO

Навчіться використовувати класифікатор ESCO для аудиту власних навичок.

Крок 1

Перейдіть на портал ESCO у розділ Occupations (Професії).

esco.ec.europa.eu/uk

Крок 2

Знайдіть свою поточну або бажану професію (англійською або українською).

Крок 3

Ознайомтеся з блоками **Essential Skills** (обов'язкові) та **Optional Skills** (додаткові).

Крок 4

Заповніть коротку таблицю самооцінки.

Таблиця самооцінки

Обрана професія:

3 обов'язкові навички (Essential Skills), якими я вже володію:

1 додаткова навичка (Optional / Emerging Skill), яку мені варто опанувати:

Кар'єрний профіль різних вікових груп

Розставте пріоритетність акцентів у резюме/профілі для трьох кандидатів:

1 – найважливіший блок

4 – найменш критичний на цьому етапі

Блок профілю кар'єри	Кандидат А: Студент (20 років)	Кандидат Б: ВПО (35 років)	Кандидат В: Фахівець 55+ років
Офіційний стаж та попередні посади			
Універсальні навички (Soft / Transversal skills)			
Освіта, курси та мікрокваліфікації (Upskilling)			
Практичні проєкти, волонтерство, портфоліо			

Симулятор кар'єрного треку на Дія.Освіта

Опрацюйте національний інструмент профорієнтації та побудуйте першу освітню траєкторію.

Крок 1

Перейдіть на національну платформу Дія.Освіта.

osvita.diia.gov.ua

Крок 2

Оберіть розділ «Професії» або пройдіть профорієнтаційний тест / симулятор обраної професії.

Крок 3

Заповніть персональний підсумковий чек-лист.

Персональний чек-лист

Професія, яку я протестував(ла):

Мій результат у симуляторі / оцінка готовності, %:

2 освітні серіали чи мікрокурси, які рекомендує платформа:

Мій наступний крок: «Протягом наступних 14 днів я планую продивитися освітній серіал: ...»

Джерела до теми

- 1 WEF. Future of Jobs Report 2025
reports.weforum.org
- 2 ESCO Portal
esco.ec.europa.eu/uk
- 3 Europass
europass.europa.eu
- 4 European Digital Credentials for Learning
europass.europa.eu
- 5 Directive (EU) 2023/970 (прозорість оплати праці)
eur-lex.europa.eu

- 6 Закон України «Про освіту»
zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19
- 7 Постанова КМУ від 31.05.2017 № 373
zakon.rada.gov.ua/laws/show/373-2017-п
- 8 Дія.Освіта
osvita.diia.gov.ua
- 9 Платформа професійної орієнтації ДСЗ
profi.dcz.gov.ua
- 10 Youth Guarantee (European Youth Forum)
youthforum.org

ТЕМА 3 · ЗАВЕРШЕННЯ

Дякую за увагу!

Наступна тема: Тема 4 · Професійна адаптація особистості:
схильності та стратегії

Erasmus+ Jean Monnet · «Формування стратегії розвитку особистості в цифровому освітньому просторі: Україна-ЄС» · № 101127592 — FPDSDESUEU
— ERASMUS-JMO-2023-HEI-TCH-RSCH

Проект № 101127592 — FPDSDESUEU фінансується Європейським Союзом. Однак висловлені погляди та думки належать лише автору(ам) і не обов'язково відображають погляди Європейського Союзу або Європейського виконавчого агентства з питань освіти та культури (EACEA). Ні Європейський Союз, ні EACEA не несуть за них відповідальності.